

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 154/2016
23.03.2016. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари предлагача С. д.о.о. П., чији је пуномоћник С.Б., адвокат из П., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Ужицу Р4-И 204/15 од 12.01.2016. године, у седници одржаној 23.03.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача, па се **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Ужицу Р4-И 204/15 од 12.01.2016. године у ставу четвртом изреке.

Образложење

Решењем Вишег суда у Ужицу Р4-И 204/15 од 12.01.2016. године, ставом првим изреке, утврђено је да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року, у поступку који се води пред Основним судом у Пожеги у предмету И 2916/10, па је, ставом другим изреке, наложено Основном суду у Пожеги, да предузме све неопходне мере како би се наведени поступка окончао у најкраћем року. Ставом трећим изреке предлагачу је одређена накнада за повреду права на суђење у разумном року у висини од 15.000,00 динара, који ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од три месеца од дана подношења захтева предлагача за исплату, док је ставом четвртим изреке, одбијен захтев предлагача за исплату још 15.000,00 динара. Ставом петим изреке, обавезана је Република Србија да предлагачу на име трошкова поступка плати 6.780,00 динара.

Против наведеног решења, предлагач је благовремено изјавио жалбу због битне повреде поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, оспоравајући га у делу којим је одлучено о висини накнаде за повреду права.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу члана 8б став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр.116/08, ...101/13), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386. у вези члана 402. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, ...55/14), на основу члана 30. став 2. Закона о

ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82... „Службени гласник РС“ бр. 46/95, ... 55/14), на чију примену упућује члан 8в. Закона о уређењу судова, па је нашао да је жалба неоснована.

У поступку доношења решења, није учињена битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које се, у поступку по жалби, пази по службеној дужности.

Према стању у списима, С. д.о.о. из П., је 17.12.2015. године, поднео Вишем суду у Ужицу захтев за заштиту права на суђење у разумном року у предмету који се води пред Основним судом у Пожеги, под бројем И 2916/10.

Виши суд у Ужицу је прибавио списе наведеног предмета, па је утврдио да је 17.03.2010. године, овде предлагач, у својству извршног повериоца, поднео тада Основном суду у Пожеги, Судска јединица Косјерић, предлог за извршење на основу извршне исправе, правноснажне пресуде Основног суда у Пожеги, Судска јединица Косјерић, П 1897/10 од 18.02.2010. године, против извршног дужника З.М. из Т., ради наплате новчане тражбине од 85.848,09 динара са законском каматом и трошковима парничног поступка од 15.000,00 динара, пописом, проценом и продајом покретних ствари извршног дужника и преносом добијених средстава на рачун извршног повериоца. . Решењем Основног суда у Пожеги, Судска јединица Косјерић, И 2916/10 од 18.03.2010. године, усвојен је предлог извршног повериоца и одређено предложено извршење, након чега је извршни радник суда изашао на лице места ради пописа и процене ствари свега три пута, при чему је 18.03. затим 04.06. и 20.09.2010. године само констатовано да извршни дужник не спори дуг, али да није у могућности да исти плати, те да је постигнут договор између извршног дужника и пуномоћника извршног повериоца о крајњем року за исплату дуга, а попис и процена покретних ствари сачињен је тек 18.03.2015. године. У међувремену суд није поступао, а није поступио ни по предлогу извршног повериоца од 12.06.2015. године, да се од извршног дужника прибави изјава о имовини. Међутим, утврђено је да се у току овог извршног поступка и извршни поверилац 4 године и 6 месеци потпуно пасивно понашао, с обзиром да од 20.09.2010. године, када је постигао договор са извршним дужником о крајњем року за исплату дуга, до 11.06.2015. године, када је ставио предлог за наставак поступка, није предузео ни једну законом предвиђену процесну радњу у циљу бржег и ефикаснијег спровођења извршења. Поступак у овој извршној ствари, од подношења предлога за извршење до подношења предлога у овој правној ствари, траје укупно 5 година и 9 месеци и још увек није окончан, а предлагач није наплатио своје потраживање.

Анализирајући дужину трајања овог поступка, Виши суд у Ужицу је нашао да се у конкретном случају ради о поступку извршења, који захтева хитност у поступању, али да је поступање првостепеног суда до сада било неефикасно, јер од доношења решења о извршењу у поступку није предузета ни једна процесна радња које су суду стајале на располагању за брже окончање овог поступка, при чему и сама чињеница да је од подношења предлога за извршење протекло више од 5 година, а да извршење није спроведено, указује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року.

Одлучујући о захтеву за накнаду због утврђене повреде права, Виши суд у Ужицу је предлагачу, исту одредио у висини од 15.000,00 динара.

Врховни касациони суд налази да је Виши суд у Ужицу правилно одлучио о висини накнаде за повреду права на суђење у разумном року.

Наиме, применом члана 8б. став 1. Закона о уређењу судова, суд може одредити примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року и одредити рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права, ако утврди да је захтев подносиоца основан. Из садржине наведене одредбе произилази да се ради о специфичној врсти поступка, која има за циљ убрзање окончања поступка у којима је утврђено да је дошло до прекорачења разумног рока за правноснажно пресуђење. У таквој ситуацији, наведена законска одредба предвиђа могућност изрицања мера због повреда права на суђење у разумном року, адекватних околностима сваког конкретног случаја, а то значи могућност одређивања примерене накнаде и одређивања рока за окончање поступка. При том, примерена накнада не представља накнаду било ког вида штете (материјалне или нематеријалне), већ уз изрицање мере за убрзање поступка, представља сатисфакцију за утврђену повреду права. Висина примерене накнаде одређује се у зависности од околности сваког конкретног случаја, при чему се посебно цени природа захтева односно значај предмета спора за подносиоца захтева.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о новчаном потраживању предлагача, да је дужином поступка повређено његово имовинско право, због чега за предлагача постоји правна неизвесност у погледу окончања и исхода овог поступка, али ценећи при том и пасивно понашање извршног повериоца-предлагача у овој правној ствари, у претежном периоду трајања наведеног извршног поступка, Врховни касациони суд налази да досуђена накнада од 15.000,00 динара представља примерену сатисфакцију предлагачу, која ће уз изречену меру за убрзања поступка остварити сврху која њима треба да се постигне, па досуђивање накнаде у већем износу не би било у складу са циљем овог поступка, у смислу члана 8а. и 8б. Закона о уређењу судова.

На основу изнетог, применом члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**